

deklarerar att jag tar avstånd från legal förskrivning av heroin till narkomaner.

Det finns i boken ytterligare stycken värda att lyfta fram. Ett av dessa är den historiska traditionen rörande utstötthet och utstötta, andra de som handlar om sociallagstiftning, utstötta kvinnor och de utstötta i Europa. I Europa-utblicken anger Brandt att det finns en risk att hjälpen till de utstötta går mot en totalitär-ekonomisk lösning, där man uteslutande ser på insatser som kan köpas och betalas med pengar.

Läsvärd för psykiatrer primärvårdsläkare

Sammanfattningsvis är Preben Brandts bok ett socialpolitiskt engagerande och delvis nytänkande inlägg till försvar och kamp för utstötta gruppers rättigheter och ställning i det danska välfärdssamhället. Mycket kan direkt översättas till svenska förhållanden. Boken bör läsas av alla som kommer i kontakt med utstötta grupper, inte minst social- och sjukvårdsarbetare. Inom läkarkåren rekommenderas den främst till psykiatrer och primärvårdsläkare. •

Roande och kontroversiellt om barnets hjärna

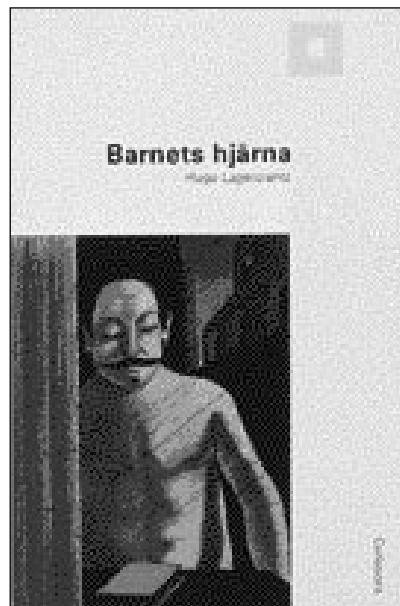
Hugo Lagercrantz. **Barnets hjärna**. 122 sidor. Stockholm: Carlsson Bokförlag, 1998. ISBN 91-7203-267-7.

Recensent: Bengt Hagberg, professor emeritus, Göteborg.

Hugo Lagercrantz, ledande neonatolog och nyföddhetsbiolog har på dryga 100-talet sidor i en liten tilltalande bok samlat 17 spirituella essäer. Central utgångspunkt har varit »Barnets hjärna» biologiskt, forskningsmässigt och medicinhistoriskt. Här finns också många andra lärda betraktelser och dis-sekerande djupborningar från en vittbe-läst medicus' och naturvetares rika fata-bur. Flertalet av de 17 kapitlen i boken bygger på lätt omarbetade publikationer i Läkartidningen, DN och annorstädes.

Spirituella och lärda essäer

»Molekylärbiologiskt fundamenta-lism» kalfatras i ett avsnitt samtidigt

som författaren poängterar den snabbt avancerande moderna biologins ovedersägliga betydelse i andra avsnitt »Människan – skapelsens krona» och »fostret som mer kompetent än den vuxne».

I en komparativ betraktelse frågar sig författaren »Var är själen?» (egentligen!). »Sängkamarforskning och Nobelpris» är en essä kring Rita Levi-Montalcini, upptäckare av nervtillväxt-faktorn och Nobelpristagare. Här åter-finns ett temperamentsfullt inlägg mot de enligt författaren orättfärdiga mut-anklagelser som pristagarinnan utsattes för.

På ett par sidor dissekeras »Varför är himlen blå?», upptäckten därav och den medicinska tillämpningen! I ett av de sista kapitlen »Barnets förste profes-sor» ger Lagercrantz historiken kring Fredrik Theodor Berg, som 1841 vid återkomst till Sverige till sin överrask-ning fann sig utnämnd till barnöverlä-kare i Stockholm, några år senare dess-utom på världens största professorsstol i pediatrik! Inte minst framställningen om Bergs kamp för att förbättra vård-förhållandena vid Barnhuset ger ett vik-tigt historiskt perspektiv. I »Vetenska-pens hierarki» analyseras forsknings-historiken kring plötslig spädbarnsdöd, detta på världsbasis genom de senaste tre decennierna. Det tog ju sin tid för världen att komma fram till den enkla men ytterst effektiva profylaxen att läg-ga alla spädbarn på rygg, varigenom plötslig spädbarnsdöd drastiskt reduce-rades! Författaren tror att orsaken till

fördröjningen varit »att vi är fångade i vetenskapens hierarki» med alltför mycket förlitande på ytterst avancerad men inte alltid applicabel teoretisk toppforskning.

Slutsidorna i boken innehåller en självkritisk tillbakablick och en tillba-kablick på andra MFT-skribenter (Me-dicinska föreningens tidskrift) från mit-ten av 1960-talet och framåt i tiden.

En mångsidig samling

Sammanfattningsvis, detta är en mångsidig och lärd samling essäer av en beläst och mångkunnig barnmedicinare och biolog, som desslikes är starkt en-gagerad i kulturliv och medicinsk histo-ria. Läs den, den är både roande och kontroversiellt inspirerande! •

Boknotiser

Lars Danielsson, Stig Willner. **Barnortopedi**. 4:e upplagan. 394 sidor. Lund: Studentlitteratur, 1999. Pris 576 kr. ISBN 91-44-00765-5.

Reproductive health research: the new directions. Biennial report 1996–1997. 162 sidor. Geneve: WHO, 1998. ISBN 92-4-156192-0.

Ib Lorenzen, Gunnar Bendixen, Niels Ebbe Hansen, red. **Medicinsk kompendium, band 1–2**. 15. ud-gave. 3 376 sidor. Köpenhamn: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1999. Pris 3 495 dkr. ISBN 87-17-06800-2.

Stephan Rössner. **Vikten av vik-ten**. 195 sidor. Stockholm: Brom-bergs, 1999. Pris ca 285 kr. ISBN 91-7608-774-3.

Dan Egonsson. **Filosofiska essä-er om människovärde**. 192 sidor. Nora: Nya Doxa, 1999. Pris ca 221 kr. ISBN 91-578-0319-6.

Wilhelm A Bohr, Brian FC Clark, Tinna Stevnsner, eds. **Molecular bi-ology of aging**. Alfred Benzon sym-posium 44. 399 sidor. Köpenhamn: Munksgaard, 1999. ISBN 87-16-12176-7.

Anna Larsson. **Med varmt hjär-ta och vässade klor. En bok för an-höriga till gamla och sjuka**. 170 si-dor. Stockholm: Natur och Kultur, 1999. Pris ca 220 kr. ISBN 91-27-07213-4.